

Hudební sbírka v Knihovně Kinských

V nedávné době byl proveden první průzkum hudební sbírky v Knihovně Kinských. Rodovou knihovnu, umístěnou v původních prostorách paláce Golz-Kinských na Staroměstském náměstí v Praze, založil roku 1805 kníže Ferdinand Kinský z Vchynic a Tetova (1781-1812). Narozdíl od rodových knihoven, které byly budovány postupně, Kinský velkou část knižního fondu pořídil jednorázovým nákupem.¹ Výjimkou jsou rukopisné a tištěné hudebniny. Ty byly do knihovny uloženy patrně později, jakožto pozůstalosti členů rodiny.

Sbírka obsahuje notované rukopisy (258 sig.) a tisky (270 sig.) převážně vídeňské provenience z období mezi lety 1780-1830. Rozsáhlý soubor hudebnin pochází z majetku Karolíny z Kerpeny (1782-1841), choti Ferdinanda Kinského. Další podstatná část sbírky patřila komtese Vilemíně Colloredo-Mansfeld (1804-1871), manželce Ferdinandova syna Rudolfa (1802-1836).

Rukopisná hudební sbírka obsahuje zejména vokální repertoár. Nejčastěji jde o písně s italským, německým či francouzským textem. Nejvýznamnějším souborem notovaných opisů jsou čísla z operních děl, která slavila úspěchy na vídeňských i pražských pódiiích v posledním desetiletí 18. století. Vedle sólových árií, duetů a ansámblů nalezeneme výjimečně i kompletní operní partitury. Autory hudby jsou např. Domenico Cimarosa, Giovanni Paisiello, Ferdinand Paer, Wolfgang Amadeus Mozart či Antonio Salieri. Tato sbírka poskytuje také nové unikátní prameny k dosud neprozkoumaným hudebním dílům osobností vídeňského a pražského hudebního života, jak tomu je např. u italského pěvce, skladatele a dirigenta Giovanniho Liveratiho. Jeho operní dílo je hojně zastoupeno ve sbírce Karolíny z Kerpeny, která se údajně pod jeho vedením zdokonalovala ve zpěvu. K tomu mohlo dojít již během Liveratiho pobytu v Praze, když v roce 1799 přijal nabídku Domenica Guardasoniho na místo kapelníka ve Stavovském divadle, nebo o něco později ve Vídni.² Liverati věnoval Kinským řadu svých děl včetně jednoaktové opery *Il parnaso confuso*, která byla provedena u příležitosti svatby Karolíny z Kerpeny s Ferdinandem Kinským v roce 1801. Tato jednoaktová opera se dochovala jak v partituře, tak v provozovacích hlasech a je jedním z Liveratiho nově objevených jevištních děl. Ke gratulantům se při zásnubách v roce 1800 připojil také Václav Jan Tomášek, významná osobnost pražského hudebního života 1. poloviny 19. století. Tomášek věnoval snoubencům oslavnou kantátu.³ Ta se v této sbírce sice nevyskytuje, avšak rodina Kinských byla v následujících letech dedikanty dalších Tomáškových skladeb. Nejméně jeden z jeho klavírních kusů, nedávno nalezených ve sbírce Kinských, může být autograf.

Narozdíl od rukopisné sbírky se repertoár hudebních tisků v knihovně Kinských orientuje zejména na klavírní tvorbu. Nejčastěji jde o taneční skladby, dále variace či sonáty. Částečně je zastoupena i komorní hudba. Významné místo zde mají pochopitelně vídeňští klasikové Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart a Ludwig van Beethoven. Vokálnímu repertoáru v tiscích stejně jako v rukopisech dominují písně s doprovodem klavíru či kytary a klavírní výtahy oper. Nejvýznamnější podíl hudebních tisků ze sbírky Kinských pochází od vídeňských nakladatelů (téměř 64 %), zejména od Antona Diabelliho, Giovanniho Cappiho či nakladatelství Artaria. Dále nalezneme mnoho tisků německých (16 %). Z nich jsou nejpočetněji zastoupeny tisky lipského nakladatele Ambrosia Kühnela. Podíl pražských tisků také není zanedbatelný (8 %). Jedná se především o hudební tisky z dílny Marca Berry.

Dochované hudební prameny podávají cenné svědectví o hudebních zájmech rodiny Kinských, o aktivním domácím provozování hudby a také o přátelských vztazích s některými umělci.

Hudební rukopisy z Knihovny Kinských byly zařazeny do mezinárodního soupisu hudebních pramenů RISM (*Répertoire International des Sources Musicales*, Série A/II). Popisy těchto pramenů jsou přístupné v elektronické podobě na internetové adrese: <http://rism/info> pod siglem CZ-Pn (Knihovna Národního muzea, Praha). Průzkum a katalogizace byly provedeny pracovníky hudebního oddělení Národní knihovny v Praze.

Eliška Bastlová

Poznámky:

¹ Koldová, Marie: Pražská palácová knihovna knížat Kinských. Ikaros [online]. 2007, roč. 11, č. 3, 6.4.2011 <<http://www.ikaros.cz/node/3983>>.

² Wessely, Helene: Liverati, Giovanni, in: *Grove Music Online*. Oxford Music Online, 6.4. 2011 <<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/16803>>.

³ Němec, Zdeněk: *Vlastní životopis V. J. Tomáška*, Praha 1941.